

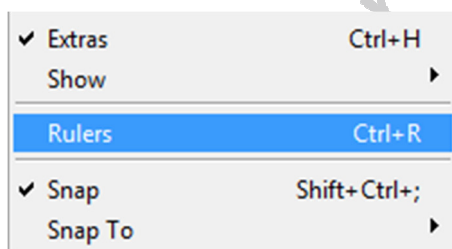
Dodaci i pomagala u radu

U ovoj lekciji ćete naučiti kako možete da koristite dodatke i pomagala u radu. Razumećete kako treba da koristite lenjire prilikom rada u programu. Pored toga ćete naučiti kako da koristite pametne vođice, kao i opciju Snap. A naučićete i da sakrijete ili prikažete sva ova pomagala pomoću opcije Extras.

U Photoshopu postoje dodatne opcije koje se koriste kao pomagala i umnogome olakšavaju rad. Ove opcije se nalaze u padajućem meniju View, dok se njihova podešavanja nalaze u Preferences dijalogu.

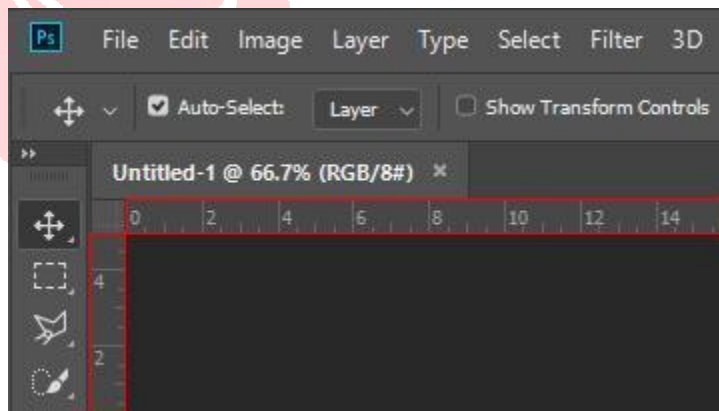
Rulers – lenjiri

Izborom merne jedinice za dimenzije dokumenta, pri njegovom kreiranju, određuju se i osnovne merne jedinice lenjira za taj dokument. Za svaki dokument postoje dva lenjira, za x i y koordinate.

Slika 26.1. Komanda Rulers za prikaz/skrivanje lenjira

Da bi se lenjir prikazao, potrebno je da ga aktivirate iz padajućeg menija View, ili tastaturnom prečicom Ctrl+R. Ukoliko je lenjir aktivan, opcija **Rulers** u padajućem meniju View će biti štriklirana.

Slika 26.2. X & Y Rulers

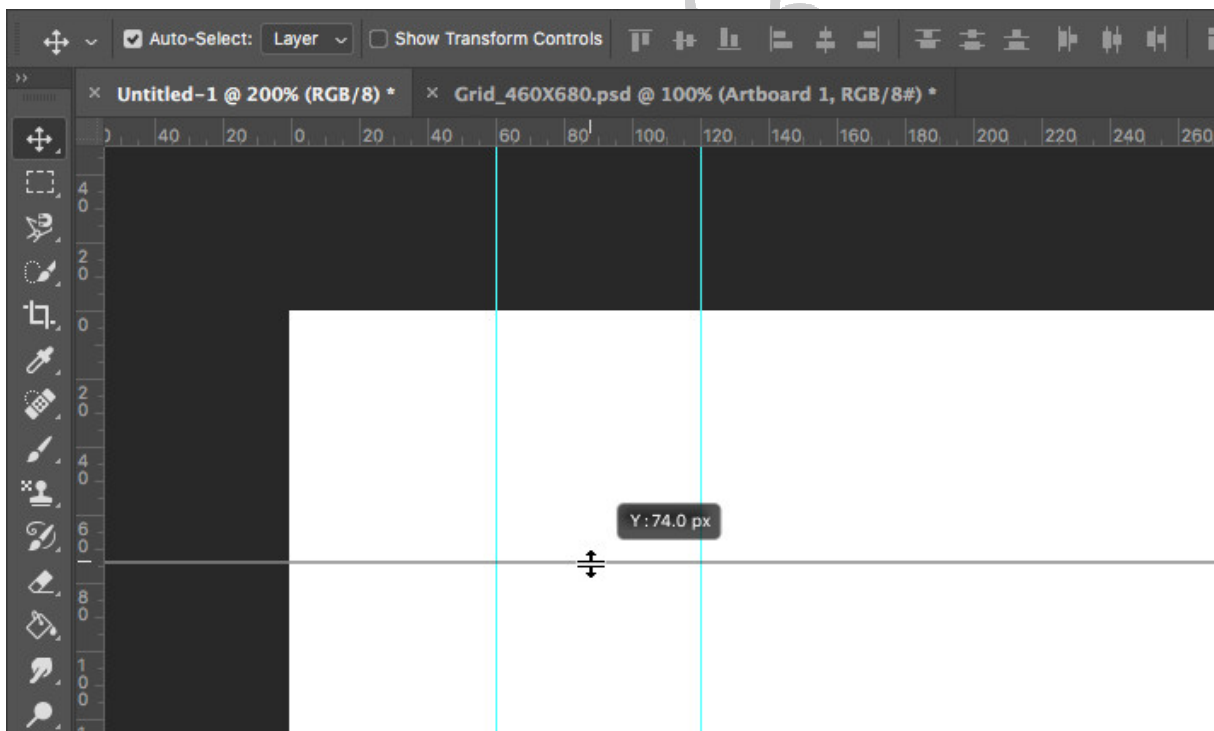
Lenjir je prikazan u mernim jedinicama koje su odabrane za dokument pri njegovom kreiranju, ali je to u svakom trenutku moguće promeniti. Kada desnim klikom stanete na lenjir, otvoriće se pop-up meni na kojem je štriklirana aktivna merna jedinica i u kojem je moguće da odaberete i neku drugu mernu jedinicu.

Na lenjiru je početak dokumenta označen nulom i određuje se u gornjem levom uglu dokumenta. Kada u dokumentu postoji više stranica, lenjir prikazuje mere za onu stranicu koja je trenutno aktivna.

Guides – vođice

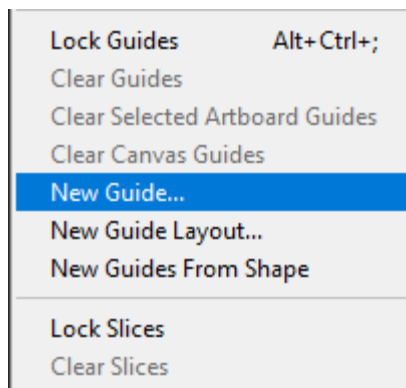
Vođice su pomoćne linije koje neće biti vidljive u krajnjem rezultatu (na webu ili u štampi). Veoma su korisne jer pomažu u dizajnu, poravnanju elemenata i tako dalje. Vođice je moguće kreirati na nekoliko načina.

- **Klikom i prevlačenjem** – Klikom na lenjir na radnom prostoru levim tasterom miša, držanjem tog tastera i prevlačenjem izvlači se jedna vođica, horizontalna ili vertikalna, u odnosu na to iz kog lenjira se kreira. Prilikom prevlačenja se pojavljuje pop-up prozor pored kursora koji prikazuje trenutnu poziciju kursora, odnosno vođice koja će biti kreirana.

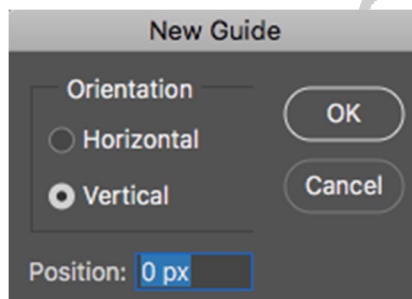
Slika 26.3. Kreiranje vođice klikom na lenjir i prevlačenjem

- **View > New Guide...** – Sledeći, mnogo bolji i precizniji način za kreiranje vođice jeste pomoću komande New Guide iz padajućeg menija View.

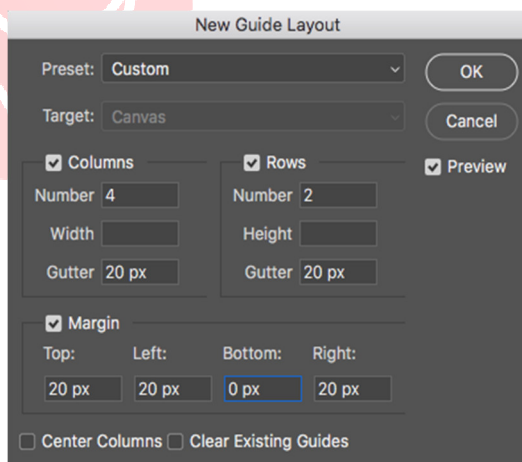
Slika 26.4. New Guide

Pokretanjem ove komande otvara se prozor New Guide, u kojem je moguće odabrati da li će biti kreirana horizontalna ili vertikalna vođica i na kojoj poziciji će ona biti. Ovo je najbolji način da vođice budu kreirane potpuno precizno.

Slika 26.5. Prozor New Guide za specifikaciju novih vođica u aktivnom dokumentu

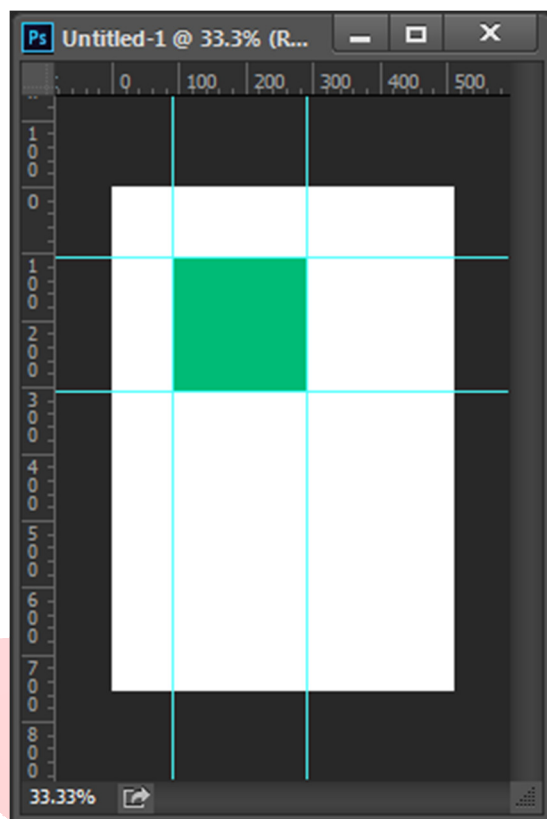
- **View > New Guide Layout...** – Ova komanda otvara dijalog za definisanje mreže vođica koje su uglavnom neophodne za vizuelni dizajn web stranica i aplikacija.

Slika 26.6. New Guide Layout dijalog

U New Guide Layout dijalogu je moguće kreirati mrežu vođica na automatizovan način, što umnogome ubrzava rad u Photoshopu kada je potrebno da kreirate više vođica koje bi bile u pravilnom međusobnom odnosu. Umesto da se svaka vođica kreira zasebno, ovako je moguće da kreirate više vođica, slično kreiranju tabela u programima za rad sa tekstom. Određuje se broj kolona i broj redova, kao i razmaci između kolona i redova (**Gutter**). Takođe, određuju se i margine kojima se određuje udaljenost vođica od ivica.

- **View > New Guides From Shape** – Vođice je moguće kreirati i od nekog objekta, što je korisno u situacijama kada je u odnosu na poziciju tog objekta potrebno da postavite i druge elemente.

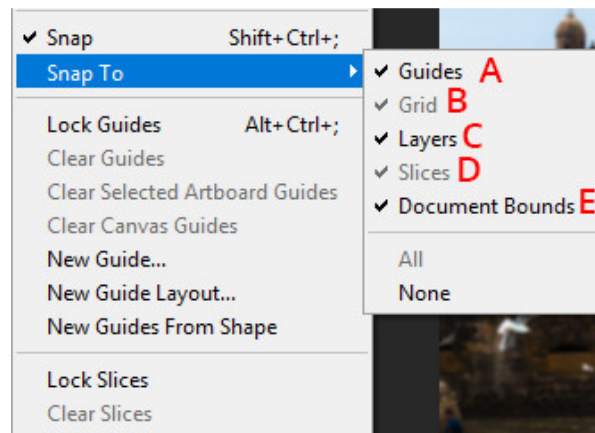
Slika 26.7. Vođice kreirane na osnovu vektorskog oblika (New Guides From Shape)

Ukoliko je potrebno da izmestite postojeću vođicu dok je aktivan alat Move (V) koji se nalazi na vrhu Tools panela (crna strelica), kada pređete kursom preko vođice, kursor će se promeniti u skladu sa njenom orijentacijom. Tada je klikom i prevlačenjem moguće da izmestite vođicu na novu poziciju. Kada kliknete na vođicu i prevučete je na lenjir, vođica će biti obrisana. Ukoliko je potrebno da obrišete sve vođice koje postoje u aktivnom dokumentu, to možete da izvedete komandom **Clear Guides** iz padajućeg menija View.

S obzirom na to da se alat Move koristi i za izmeštanje slojeva, često je potrebno da zaključate vođice na njihovim pozicijama kako se ne bi desilo njihovo slučajno izmeštanje. To se postiže komandom **Lock Guides**, takođe iz padajućeg menija View.

Snap

Jedna od najbitnijih karakteristika vođica jeste opcija Snap, odnosno hvatanje elemenata koji se približe vođici na određenoj razdaljini. Da bi vođice imale ovu osobinu, u padajućem meniju View mora da bude štriklirana opcija **Snap**. Svaki put kada se neki novi objekat približi ivicom jednoj od vođica, vođica će privući sebi taj objekat kao da je magnet. Prilikom ručnog kreiranja vođice ili prilikom izmeštanja vođice takođe je moguće i da samu vođicu prilepite na ivicu sloja.

Slika 26.8. Snap To podmeni u padajućem meniju View

Pored vođica, objekti mogu da se lepe i za druge elemente u Photoshopu. U padajućem meniju View, u podmeniju Snap To, moguće je da štriklirate vrstu elemenata za koju je potrebno da se objekti u Photoshopu lepe.

- A. Vođice
- B. Pomoćna mreža dokumenta
- C. Ivice slojeva
- D. Isečci
- E. Ivice dokumenta

Pitanje

Tastaturna prečica za aktiviranje lenjira je:

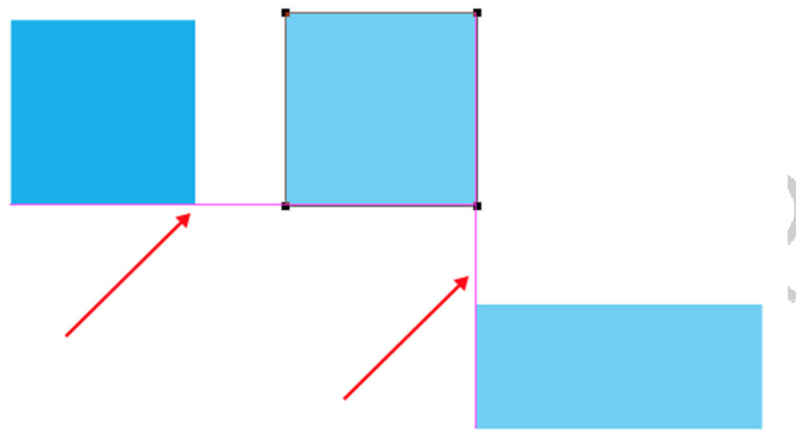
- **Ctrl+R**
- Ctrl+M
- Ctrl+H
- Ctrl+E

Objašnjenje:

Rulers ili lenjiri mogu da se aktiviraju tastaturnom prečicom Ctrl+R ili iz padajućeg menija View.

Smart Guides

Smart guides su vođice koje se u realnom vremenu pojavljuju pri izmeštanju elemenata u Photoshopu i sugerišu neku vrstu poravnanja. One nisu vidljive ukoliko se trenutno ne izvodi akcija kreiranja ili izmeštanja elemenata.

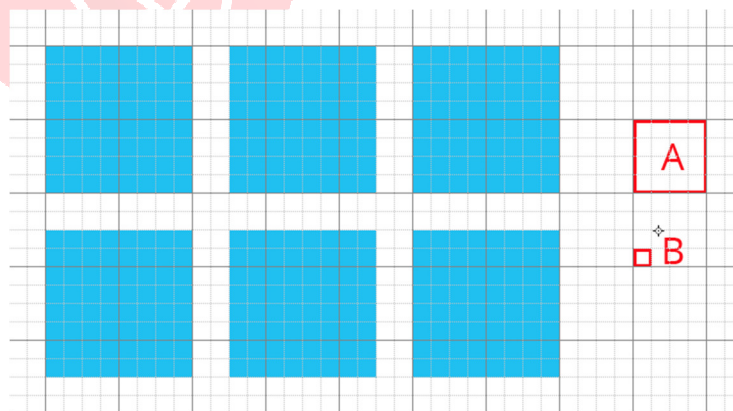

Slika 26.9. Primer horizontalne i vertikalne pametne vođice koja se pojavljuje u trenutku prevlačenja kvadratnog elementa koji se nalazio u sredini

Kada Photoshop detektuje određeno poravnanje sa drugim elementom, pored toga što će se pojaviti pametne vođice, biće aktivna i Snap To opcija. Pravilnost poravnavanja koju Smart Guides pružaju ponekad može da bude nepoželjna. Smart Guides opciju možete da uključite ili isključite komandom View > Show > Smart Guides.

Grids

Prilikom dizajniranja raznih sadržaja, kako za štampanje (print) tako i za web, pozicioniranje elemenata i proporcije su od velikog značaja. Za lakšu orijentaciju u radu, Photoshop nudi mreže (Grids). Mreža je podeljena na segmente i svaki od njih će sugerisati poravnanje, a novokreirani objekat ili element koji se izmešta tako će se lepiti uz njih.

Slika 26.10. Gridlines & Subdivisions

- A. Gridlines – linije koje formiraju mrežu,
- B. Subdivisions – segmenti mreže; segmenti su označeni svetlijim linijama.

Dimenzije mreže i segmenata možete da podesite u Preferences prozoru, u odeljku Guides, Grids & Slices. Tastaturna prečica za skrivanje/prikazivanje mreže je **Ctrl+’**.

Extras

Ukoliko je potrebno da sakrijete/prikažete sva pomagala kako bi se rad što bolje sagledao, to je moguće da uradite komandom **View > Extras** ili tastaturnom prečicom **Ctrl+H**. Tako je moguće da imate mreže i veliki broj vođica, a da potom samo jednim potezom sve te dodatke sakrijete kako bi se sagledao rad, i da ih potom ponovo prikažete kako bi se nastavilo sa radom na dizajniranju.

Nijedno od pomenutih pomagala se neće videti u krajnjem rezultatu – eksportovanom dokumentu namenjenom za štampu ili web.

Preferences

Sledeći odeljci Preferences dijaloga koji su važni u ovoj fazi jesu povezani sa dodacima i pomagalima koji su obrađeni u ovoj lekciji.

Units & Rulers

U ovom odeljku je moguće da odredite standardnu mernu jedinicu aktivnog dokumenta, ali ovde postoji još jedna izuzetno korisna stavka. U delu New Document Preset Resolutions postoje polja Print i Screen Resolution. Print vrednost je uvek standardno 300 ppi, ali je važno da promenite vrednost u polju Screen resolution (za aktivni dokument) kada se dokument priprema za štampanje, unosom tačne rezolucije monitora. Naime, u padajućem meniju View postoji opcija za pregled dokumenta koja se zove Print Size. Kada je vrednost u Screen resolution jednaka vrednosti rezolucije monitora, tada će se komandom Print Size aktivni dokument prikazati u razmeri jedan prema jedan (1:1) – odnosno u tačnoj veličini koja mu je namenjena za štampu. To znači da će jedan centimetar (1 cm) aktivnog dokumenta stvarno biti prikazan kao jedan centimetar (1 cm) na ekranu.

Guides, Grids & Slices

U ovom odeljku možete da podesite standardne boje vođica, pametnih vođica i mreže. Pored toga, moguće je da odredite i razmake između linija mreže i to koliko će segmenata između postojati.

Mreže u dizajnu su veoma važne; sve što se kreira je neophodno da bude u proporcijama, na tačno određenim pozicijama, sa preciznim razmacima i tako dalje.

Preporučene tastaturne prečice:

Ctrl+R	Show/Hide Rulers
Ctrl+'	Show/Hide Grids
Ctrl+;	Show/Hide Guides
Ctrl+Alt+;	Lock Guides
Ctrl+H	Show/Hide Extras

Tabela 26.1. Tastaturne prečice

Rezime

- Rulers (lenjiri) postavljeni su sa gornje i leve strane radne površine, mereći X i Y osu. Merne jedinice na lenjirima mogu da se promene u prozoru Preferences, ili iz context pop-up menija koji se otvara kada stanete desnim klikom na lenjir.
- Vođice su pomoćne linije koje se vade iz lenjira ili se kreiraju komandama New Guide..., New Guide Layout... i New Guide from Shape, koje se nalaze u padajućem meniju View. Vođice se, poput magneta, lepe za ivice objekata, kao i suprotno – što olakšava pozicioniranje novih elemenata.
- Smart Guides su takođe pomoćne linije, koje se ne kreiraju, već se u toku rada same pojavljuju pomažući u pozicioniranju i kreiranju elemenata. Za razliku od običnih svetloplavih vođica, pametne vođice su u boji magenta.
- Grid (mreža) – pomoćne linije koje mogu da budu pomoć u pozicioniranju elemenata u kompoziciji.

